

23.2 Texte/Übungen

I. Übungsbeispiele.

1. नमः शिवाय नमः शिवायेति बालो जपति । 2. कृष्णस्य शिरसि तेजो दृश्यते । 3. क्षत्रिया धनुर्भिः शरान् मुञ्चन्ति । 4. गिरिषु बहूनि सरांसि विद्यन्ते । 5. ऋषिस्तपसा हृदये मुक्तिं लभते । 6. सूर्यस्य ज्योतिषा तमोऽपह्रियते । 7. नद्यास्तीरे साधव उषसं पश्यन्ति । 8. अद्य वनात् सेवकेन समिदानेतव्या । 9. रामो हि देवान् समिधा यजति । 10. ऋषय उपनिषत्सु मोक्षस्य मार्गमुपदिशन्ति । 11. ऋत्विज उपनिषदः पठन्ति । 12. ऋत्विग्भिः सूक्तानि पठितानि ।

23.2.1 Übungsbeispiele

1. namaḥ śivāya namaḥ śivāyeti bālo japati |
«Verehrung (dir) Shiva, Verehrung (dir) Shiva», murmelt der Junge.
2. kṛṣṇasya śirasi tejo dṛśyate |
Auf Krishnas Kopf wird ein Glanz gesehen.
3. kṣatriyā dhanurbhiḥ śarān muñcanti |
Die Krieger schießen die Pfeile mit den Bogen ab.
4. giriṣu bahūni sarāṃsi vidyante |
In den Bergen befinden sich viele Seen.
5. ṛṣis tapasā hṛdaye muktīm labhate |
Der Rishi erlangt Befreiung im Herzen durch Askese.
6. sūryasya jyotiṣā tamo 'pahriyate |
Die Finsternis wird durch das Licht der Sonne vertrieben.
7. nadyās tīre sādharma uṣaṣaṃ paśyanti |
Die Sadhus sehen am Flussufer die Morgenröte.
8. adya vanāt sevakena samid ānetavyā |
Heute muss der Diener aus dem Wald Brennholz holen.
9. rāmo hi devān samidhā yajati |
Denn Rama opfert den Göttern mit Brennholz.
10. ṛṣaya upaniṣatsu mokṣasya mārgam upadiśanti |
Die Rishis zeigen in den Upanishaden den Weg der Befreiung auf.
11. ṛtvija upaniṣadaḥ paṭhanti |
Die Priester rezitieren aus den Upanishaden.
12. ṛtvigbhiḥ sūktāni paṭhitāni | paṭhitāni: PPP Akk. Pl. n. zu√paṭh (1)
Die Priester haben die Hymnen rezitiert.

II. "Der Edelmut des Weisen Dadhīci"

1. पुरा वृत्रो नाम कश्चिदसुर आसीत् । तेन देवा अतीव पीडिताः । 2. साहाय्यं लब्धुं देवाः प्रजापतिमगच्छन् । 3. ते प्रजापतेः पुरतः स्थित्वा **तम** **नमन्** । 4. तान् समागतान् देवान् दृष्ट्वा प्रजापतिरागमनस्य कारणमपृच्छत् । 5. ते प्रत्यवदन् । प्रभो, वृत्रो नाम कश्चिदसुरोऽस्मान्तीव पीडयति । 6. तस्य पीडनं वयं **सोढुं** न समर्थाः । अतो वयमत्रागता इति । 7. प्रजापतिस्तां वाचमाकर्ण्य देवानवदत् । 8. हरिरेव युष्मान् रक्षितुं समर्थः । तं शरणं गच्छतेति ।

9. तदा प्रजापतिर्देवैः सह हरेर्निलयं वैकुण्ठं गत्वा हरये सर्वं वृत्तान्तमकथयत् । 10. सर्वमाकर्ण्य हरिः प्रत्यभाषत । ऋषिं दधीचिमुपगम्य देवैस्तं कानिचिदस्थीनि याचितव्यानि । 11. तेन ऋषिणा नूनं कानिचिदस्थीनि दास्यन्ते । 12. तैरस्थिभिस्ते कंचिद् वज्रायुधं रचयन्तु । 13. तेन शस्त्रेण वृत्रं मारयितुं सर्वांश्चासुराञ्जेतुं समर्था भविष्यन्तीति ।

14. दधीचिर्नाम स ऋषिः कस्मिंश्चित् तपोवने वसति स्म । 15. तत् तपोवनं विहगानां गायनेन कपीनां **क्रीडयालीनां** च गुञ्जनेनातीव रमणीयमासीत् । 16. तत्र बहवो मुनय आसद्य तपस्यां कुर्वन्ति स्म । 17. तत् तपोवनं सर्वे देवा गताः ।

18. तत्र दधीचेराश्रमं प्रविश्यर्षिमपश्यन् । ऋषिः स्वज्योतिषस्तेजसा दीप्यते स्म । 19. इन्द्रो दधीचिना पृष्टः । किमर्थं यूयमत्रागता इति । 20. तदेन्द्रः प्रत्यभाषत । असुरेण वृत्रेण वयं **पीड्यामहे** । 21. तस्मात् त्वां **शरण** **मागताः** । कृपया त्वमस्मभ्यं स्वास्थीनि प्रयच्छ । 22. तैरस्थिभिर्वयमायुधं रचयिष्यामः । तेन वयं वृत्रं मारयितुं समर्था **भविष्याम इति** । 23. इन्द्रस्य तद् वचनमाकर्ण्य दधीचिरतुष्यत् । 24. सोऽवदत् । अद्य मम जीवितस्य साधनम् । तस्मान्मम शरीरं युष्माकमुपयोगाय भवेत् । 25. अहं

युष्मभ्यमिदं शरीरं प्रयच्छामि । स्वीकुरुतेति ७ । 26. तदा स **नेत्रे** मीलित्वा
समाधिमगच्छत् । 27. देवास्तस्यास्थीन्यालभ्य तैर्वज्रायुधमरचयन् । 28. यदा
देवास्तपोवनाद्बहिरागच्छन् तदा वृत्रो मार्गे स्थित्वा तानभीषयत् । 29. तदा
युद्ध इन्द्रस्तेन वज्रायुधेन वृत्रममारयत् । 30. एवं देवा **दधीचेरौदार्येण** वृत्रस्य
भयान्मुक्ताः ॥

23.2.2 Der Edelmut des Weisen Dadhīci

1. purā vṛtro nāma kaścid asura āsīt | tena devā atīva pīḍitāḥ |
Es war einmal ein Dämon namens Vṛtra. Von diesem wurden die Götter sehr gequält.
2. sāhāyyaṃ labdhuṃ devāḥ prajāpatim agacchan |
Um Hilfe zu erhalten, gingen sie zum Herrn der Geschöpfe (= Brahma).
3. te prajāpateḥ purataḥ sthitvā tam anaman |
Sie stellten sich vor Brahma hin und grüssten ihn.
4. tān samāgatān devān dr̥ṣṭvā prajāpatir āgamanasya kāraṇnam apr̥cchat |
Als Brahma die zusammengekommenen Götter sah, fragte er nach dem Grund ihres Kommens.
5. te pratyavadan | prabho vṛtro nāma kaścid asuro 'smān atīva pīḍayati |
Diese antworteten: «Herr, ein Dämon namens Vṛtra quält uns sehr.
6. tasya pīḍanaṃ vyaṃ soḍhuṃ na samarthāḥ | ato vyaṃ atra agatā iti |
Wir können seine Quälerei nicht (länger) ertragen. Deshalb sind wir hierher gekommen.
7. prajāpatis tām vācam ākarṇya devān avadat |
Als Brahma diese Worte gehört hatte, sprach er zu den Göttern:
8. harir eva yuṣmān rakṣituṃ samarthāḥ | tam śaraṇaṃ gacchateti |
«Nur Vishnu kann euch beschützen. Sucht bei ihm Zuflucht!»
9. tadā prajāpatir devaiḥ saha harer nilayaṃ vaikuṅṭhaṃ gatvā haraye sarvaṃ vṛttāntam akathayat |
Darauf ging Brahma zusammen mit den Göttern in den Vaikuṅṭha, dem Wohnsitz Vishnus, und erzählte ihm die ganze Angelegenheit.
10. sarvaṃ ākarṇya hariḥ pratyabhāṣata | r̥ṣiṃ dadhīcim upagamyā devais tam kānicid asthīni yācitavyāni |
Nachdem er alles gehört hatte, antwortete Hari: «Die Götter sollen den Rishi Dadhīci aufsuchen und ihn um ein paar Knochen bitten.
11. tena r̥ṣiṇā nūnaṃ kānicid asthīni dāsyante |
Der Rishi wird (ihnen) gewiss einige Knochen geben.
12. tair asthibhis te kaṃcid vajrāyudhaṃ racayantu |
Mit diesen Knochen sollen sie als Waffe einen Donnerkeil anfertigen.
13. tena śastreṇa vṛtraṃ mārayituṃ sarvāṃś cāsurāñ jetuṃ samarthā bhaviṣyantīti |
Sie werden fähig sein, mit dieser Waffe Vṛtra zu töten und alle Asuras zu besiegen.»

14. dadhīcir nāma sa ṛṣiḥ kasmimścit tapovane vasati sma |
Der Rishi namens Dadhīci lebte in einem Asketenhain.
15. tat tapovanaṃ vihagānāṃ gayanena kapīnāṃ krīḍayālīnāṃ ca guñjanenātīva ramaṇīyam āsīt |
Dieser Asketenhain war überaus lieblich mit seinem Vogelgesang, dem Spiel der Affen und dem Summen der Bienen.
16. tatra bahavo munaya āsadya tapasyāṃ kurvanti sma |
Dort sassen viele Munis und übten sich in Askese.
17. tat tapovanaṃ sarve devā gatāḥ |
Zu diesem Asketenhain gingen alle Götter.
18. tatra dadhīcer āśramaṃ praviśya ṛṣim apaśyan | ṛṣi svajyotiṣas tejasā dīpyate sma |
Als sie dort in den Ashram des Dadhīci eintraten, sahen sie den Rishi. Der Rishi erstrahlte im Glanze seines Lichts.
19. indro dadhīcinā pṛṣṭaḥ | kimartham yūyam atrāgatā iti |
Dadhīci fragte Indra: «Wieso seid ihr hierher gekommen?»
20. tadendraḥ pratyabhāṣata | asureṇa vṛtreṇa vyaṃ pīḍyamahe |
Da antwortete Indra: «Wir werden vom Asura Vṛtra gequält.
21. tasmāt tvāṃ śaraṇam āgatāḥ | kṛpayā tvam asmabhyaṃ svāsthīni prayaccha |
Deshalb haben wir bei dir Zuflucht gesucht. Schenke uns aus Mitleid ein paar deiner Knochen.
22. tair asthibhir vyaṃ āyudhaṃ racayiṣyāmi | tena vyaṃ vṛtraṃ mārayituṃ samarthā bhaviṣyāma iti |
Mit diesen Knochen werden wir eine Waffe anfertigen. Mit dieser werden wir in der Lage sein, Vṛtra zu töten.»
23. indrasya tad vacanam ākarṇya dadhīcir atusyat |
Als er diese Worte Indras hörte, freute sich Dadhīci.
24. so 'vadat | adya mama jīvitasya sādhanam | tasmān mama śarīraṃ yuṣmākam upayogāya bhavet |
Er sprach: «Heute ist die Vollendung meines Lebens. Darum soll mein Körper euch zur Verfügung stehen.
25. ahaṃ yuṣmabhyam idaṃ śarīraṃ prayacchāmi | svīkuruteti |
Ich schenke euch diesen Körper. Nehmt ihn an!»
26. tadā sa netre mīlitvā samādhim agacchat |
Darauf schloss er seine Augen und fiel in Samadhi |

27. devās tasyāsthīny alabhya tair vajrāyudham aracyan |
Als die Götter seine Knochen erhalten hatten, verfertigten sie mit diesen die Donnerkeilwaffe.
28. yadā devās tapovanād bahir agacchataṅ tadā vṛtro mārge sthitvā tān abhīṣayat |
Als die Götter aus dem Asketenhain hinausgingen, da stand Vṛtra am Weg und erschreckte sie.
29. tadā yuddha indras tena vajrāyudhena vṛtram amārayat |
Da tötete Indra den Vṛtra im Kampf mit diesem Donnerkeil.
30. evaṃ devā dadhīcer audāryeṅa vṛtrasya bhayān muktāḥ |
So wurden die Götter durch den Edelmut Dadhīcis von ihrer Furcht vor Vṛtra befreit.

23.2.2 Hilfe

3. tama naman: falsche Trennung, richtig: tam anaman
6. soḍhum: Inf. √sah (1)
13. cāsurāñ jetum = ca asurān jetum (jetum: Infinitiv √ji (1)
15. krīḍayālīnām = krīḍayā alīnām (ali: Biene)
20. pīḍyamahe (ist evtl. schwierig zu lesen): 1. Person Pl. Passiv √pīḍ (10)
21. śaraṇam āgatāḥ: 1) falsche Trennung. 2) Da das PPP āgatāḥ seiner Form nach nicht zeigt, welche Person gemeint ist, sondern nur ob Sg. oder Pl., können wir mit der 1. Person Pl. übersetzen. Das gilt prinzipiell und nicht nur für die 1. P.
22. bhaviṣyāma iti: Sandhi 3
26. netre: Akk. Dual n.
29. yuddha = yuddhe (Sandhi 26)
30. dadhīcer audāryeṇa: Sandhi 9

III. "Der Kaufmannssohn und der Reiche"

1. कस्मिंश्चिन्नगरे कस्यचिद् वणिज एकः पुत्र आसीत् । 2. धनस्योपार्जनाय सोऽन्यं देशं गन्तुमैच्छत् । 3. तस्य गृहे काचिद् बहुमूल्या तुलासीत् । 4. स तां तुलां कस्यचिद् धनिकस्य गृहे निक्षिप्य चिरं देशाद् देशमभ्रमत् । 5. एवं स बहु धनमालभ्य पुनः स्वनगरं प्रत्यागतः । 6. धनिकस्य गृहं गत्वा स तमवदत् । 7. भो! मम तुलां पुनर् मे प्रयच्छेति । 8. तदा स धनिकः प्रत्यभाषत । 9. हे मित्र! अत्र नास्ति तव तुला । मम गृहे प्रभूता मूषकाः सन्ति । 10. तव तुला मूषकैर्भक्षिता । आगम्य पश्येति । 11. वणिजः पुत्रश्चिन्तयित्वा प्रत्यवदत् । 12. नास्ति तव दोषः । एतस्मिंल्लोके किमपि शाश्वतं नास्ति । 13. एष लोक ईदृश एवास्ति । 14. दूरादागतोऽहं श्रान्तः । 15. अधुना स्नानाय नदीं गन्तुमिच्छामि । 16. यदि तवाक्षेपो नास्ति तर्हि तव पुत्रं मया सह नयामीति । 17. स धनिकः स्वपुत्रमाहूय तमवदत् । 18. वत्स! एतन्मम मित्रं स्नानाय नदीं गच्छति । 19. त्वं तेन सह गच्छेति ।

20. जनकस्य वचनमाकर्ण्य पुत्रस्तेन सह नदीं गतः । 21. नद्यास्तटे बहूयो गुहा आसन् । 22. वणिजः पुत्रो नद्यां स्नानं कृत्वा तं धनिकस्य पुत्रं कस्यांचिद् गुहायां निक्षिप्य तस्या द्वारं शिलयाच्छाद्य सत्वरं धनिकस्य गृहं प्रत्यागतः । 23. तमेककं दृष्ट्वा स्वपुत्राय शङ्कितः स धनिकस्तमपृच्छत् । 24. मित्र! कुत्रास्ति मे पुत्रः । कथयेति ।

25. वणिजः पुत्रः प्रत्यवदत् । मित्र! अहमतीव लज्जितोऽस्मि । 26. तव

7(स्वीकुरुत = Imperativ 2. Pl. von स्वीकृ)

पुत्रं रक्षितुं न समर्थोऽभवम् । 27. नद्यास्तट उपविष्टस्तव पुत्रः केनचिच्छ्रेणेना
ह्रियतेति । 28. तदाकर्ण्य क्रुद्धो धनिकोऽवदत् । असत्यम् । अनृतं वदसि त्वम् ।
29. यत् त्वं वदसि तदसंभवम् । 30. श्येनो बालं हर्तुं समर्थो नास्ति । प्रतियच्छ
मे पुत्रम् । 31. अन्यथा नृपस्य सभायां गत्वा सर्वं निवेदयिष्यामीति 32.
वणिजः पुत्रोऽवदत् । मित्र ! सत्यमेतत् । 33. मम समक्षं तव पुत्रं श्येनोऽहरत् ।
34. श्येनस्तव पुत्रं कुत्रानयदिति न बोधामि । 35. यदि नास्ति विश्वासो मम
कथायां तर्हि गच्छ नृपस्य सभायां निवेदनं कर्तुमिति ।

36. एवं द्वयोर्विवादः समभवत् । 37. धनिको वणिकपुत्रं नीत्वा नृपस्य
सभामगच्छत् । 38. सभां प्रविश्य तेन धनिकेन तारेण स्वरेण रोदनं कृतम् ।
39. अमात्यस्तं रोदनस्य कारणमपृच्छत् । 40. धनिकेन सर्वं कथितम् । 41.
ततोऽमात्यो वणिजः पुत्रमवदत् । भो ! प्रतियच्छ धनिकाय तस्य पुत्रम् । 42.
कुत्रापि श्येनो बालं हर्तुं समर्थो नास्ति । 43. अस्मान् मूर्खान् मा मन्यस्व ।
44. किमर्थमसत्यं वदसि ? 45. त्वां कारागृहे क्षेप्स्यामि यदि त्वं तस्मै पुत्रं न
प्रतियच्छसीति ।

46. तदनु वणिजः पुत्रः प्रत्यवदत् । असत्यं न वदामि । 47. यत्र
मूषकास्तुलां भक्षयन्ति तत्र श्येनोऽपि बालं हरतीति । 48. तदाकर्ण्य
संभ्रान्तोऽमात्योऽपृच्छत् । कथमेवमिति । 49. वणिकपुत्रेण कथितं सर्वं
वृत्तान्तमाकर्ण्य सभायां संनिहिता अहसन् । 50. धनिकस्तु लज्जितोऽभवत् ।
51. ततोऽमात्यस्यादेशाद् धनिकस्तां तुलां वणिकपुत्राय प्रत्ययच्छत् । 52.
वणिकपुत्रश्च धनिकस्य पुत्रं तस्मै प्रत्ययच्छत् । 53. एवं तौ प्रसन्नावभवताम् ।

23.2.3 Der Kaufmannssohn und der Reiche

1. kasmim̐cin nagare kasyacid vaṇija ekaḥ putra āsīt |
In einer Stadt lebte (einmal) ein Kaufmannssohn.
2. dhanasyopārjanāya so 'nyam̐ deśam̐ gantum̐ aicchat |
Um Geld zu verdienen, wünschte dieser in ein anderes Land zu gehen.
3. tasya gr̥he kācid bahumūlyā tulāsīt |
In seinem Haus befand sich eine kostbare Waage.
4. sa tām̐ tulām̐ kasyacid dhanikasya gr̥he nikṣīpya ciram̐ deśād deśam̐ abhramat |
Er vertraute diese Waage dem Haus eines Reichen an und wanderte lange von einem Land zum andern.
5. evam̐ sa bahu dhanam̐ ālabhya punaḥ svanagaram̐ pratyāgataḥ |
So erlangte er grossen Reichtum und kehrte wieder in seine Stadt zurück.
6. dhanikasya gr̥ham̐ gatvā sa tam̐ avadat |
Er ging zum Haus des Reichen und sagte zu ihm:
7. bho | mama tulām̐ punar me prayaccheti |
«Mein Lieber, gib mir meine Waage wieder.»
8. tadā sa dhanikaḥ pratyabhāṣata |
Da antwortete der Reiche:
9. he mitra | atra nāsti tava tulā | mama gr̥he prabhūtā mūṣakāḥ santi |
«Lieber Freund, hier ist deine Waage nicht. In meinem Haus gibt es viele Mäuse.
10. tava tulā muṣakair bhakṣitā | āgamya paśyati |
Deine Waage ist von den Mäusen gefressen worden. Komm her und schau!»
11. vaṇijaḥ putraś cintayitvā pratyavadat |
Der Sohn des Kaufmanns dachte nach und antwortete:
12. nāsti tava doṣaḥ | etasmiṃ loke kimapi śāśvataṃ nāsti |
«Das ist nicht dein Fehler. Auf dieser Welt gibt es nichts Ewiges.
13. eṣa loka īdr̥ṣa evāsti |
Diese Welt ist eben so.

14. dūrād āgato 'haṃ śrāntaḥ |
Aus der Ferne heimgekehrt, bin ich müde.
15. adhunā snānāya nadīm gantum icchāmi |
Jetzt will ich zum Fluss gehen und ein Bad nehmen.
16. yadi tavākṣepo nāsti tarhi tava putraṃ mayā saha nayāmīti |
Wenn du nichts dagegen hast, dann nehme ich deinen Sohn mit mir.»
17. sa dhanikaḥ svaputraṃ āhūya tam avadat |
Der Reiche rief seinen Sohn herbei und sagte zu ihm:
18. vatsa | etan mama mitraṃ snānāya nadīm gacchati
«Lieber! Dieser mein Freund (hier) geht für ein Bad zum Fluss.
19. tvam tena saha gaccheti |
Geh du mit ihm zusammen!»
20. janakasya vacanam ākarṇya putras tena saha nadīm gataḥ |
Als er des Vaters Worte gehört hatte, ging der Sohn mit ihm zusammen zum Fluss.
21. nadyās taṭe bahvyo guhā āsan |
Am Ufer des Flusses befanden sich viele Höhlen.
22. vaṇijaḥ putro nadyāṃ snānaṃ kṛtvā taṃ dhanikasya putraṃ kasyāmcid guhāyāṃ nikṣipya tasyā dvāraṃ
śilayācchādya satvaram dhanikasya gṛhaṃ pratyāgataḥ |
Als der Sohn des Kaufmanns sein Bad im Fluss genommen hatte, stieß er den Sohn des Reichen in eine Höhle, verstellte deren Eingang mit einem Stein und kehrte eilig zum Haus des Reichen zurück.
23. tam ekakaṃ dṛṣtvā svaputrāya śaṅkitaḥ sa dhanikas tam aprcchat |
Als der Reiche ihn alleine sah, fragte er ihn, besorgt um seinen Sohn:
24. mitra | kutrāsti me putraḥ | kathayeti |
«Freund, wo ist mein Sohn? Sag!»
25. vaṇijaḥ putraḥ pratyavadat | mitra | aham atīva lajjito 'smi |
Der Sohn des Kaufmanns antwortete: «Freund, ich schäme mich sehr.
26. tava putra rakṣituṃ na samartho 'bhavam |
Ich war nicht fähig, auf deinen Sohn aufzupassen.

27. nadyās taṭa upaviṣṭas tava putraḥ kenacic chenenāhriyateti |
Am Ufer des Flusses sitzend, wurde dein Sohn von einem Adler entführt.»
28. tad ākarṇya kruddho dhaniko ’vadat | asatyam | anṛtaṃ vadasi tvam |
Als er das hörte, sagte der Reiche wütend: «Das ist nicht wahr! Du sagst nicht die Wahrheit!
29. yat tvam vadasi tad asaṃbhavam |
Was du sagst ist eine Unmöglichkeit.
30. śyeno bālaṃ hartuṃ samartho nāsti | pratiyaccha me putram |
Ein Adler ist nicht fähig, einen Jungen zu rauben. Gib mir meinen Sohn wieder.
31. anyathā nṛpasya sabhāyāṃ gatvā sarvaṃ nivedayiṣyāmīti |
Sonst gehe ich zum Rat des Königs und werde ihm alles mitteilen.»
32. vaṇijaḥ putro ’vadat | mitra | satyam etat |
Der Kaufmannssohn sagte: «Mein Freund! Das ist die Wahrheit.
33. mama samakṣaṃ tava putraṃ syeno ’harat |
Vor meinen Augen hat ein Adler deinen Sohn geraubt.
34. śyenas tava putraṃ kutrānayaditi na bodhāmi |
Ich weiss nicht, wohin der Adler deinen Sohn gebracht hat.
35. yadi nāsti viśvāso mama kathāyāṃ tarhi gaccha nṛpasya sabhāyāṃ nivedanaṃ kartum iti |
Wenn du kein Vertrauen in meine Geschichte hast, dann geh zum Rat des Königs, um einen Bericht zu machen.»
36. evaṃ dvayor vivādaḥ samabhavat |
So entwickelte sich der Streit der beiden.
37. dhaniko vaṇikputraṃ nītvā nṛpasya sabhāṃ agacchat |
Der Reiche nahm den Kaufmannssohn mit sich und ging zum Rat des Königs.
38. sabhāṃ praviṣya tena dhanikena tāreṇa svareṇa rodanaṃ kṛtam |
Als sie zum Rat kamen, brach der Reiche in lautes Jammern aus.
39. amātyas taṃ rodanasya kāraṇam aprcchat |
Der Minister fragte ihn nach dem Grund seines Jammerns.

40. dhanikena sarvaṃ kathitam |
Der Reiche erzählte alles.
41. tato 'mātyo vaṇijaḥ putram avadat | bho | pratiyaccha dhanikāya tasya putram |
Darauf sagte der Minister zum Sohn des Kaufmanns: «Du da, gib dem Reichen seinen Sohn wieder.
42. kutrāpi śyeno bālaṃ hartuṃ samartha nāsti |
Ein Adler ist nicht fähig, einen Jungen irgendwohin zu entführen.
43. asmān mūrkhān mā manyasva |
Halte uns nicht für blöd!
44. kimartham asatyaṃ vadasi |
Wieso sagst du die Unwahrheit?
45. tvāṃ kārā grhe kṣepsyāmi yadi tvaṃ tasmai putraṃ na pratiyacchasīti |
Ich werde dich ins Gefängnis werfen, wenn du ihm den Sohn nicht wiedergibst.»
46. tadanu vaṇijaḥ putraḥ pratyavadat | asatyaṃ na vadāmi |
Darauf sagte der Kaufmannssohn: «Ich sage nichts Unwahres.
47. yatra mūśakās tulāṃ bhakṣayanti tatra śyeno 'pi bālaṃ haratīti |
Wo Mäuse eine Waage fressen, da entführt ein Adler auch einen Jungen.»
48. tad ākarṇya saṃbhrānto 'matyo 'pṛcchat | katham evam iti |
Als der Minister das hörte, fragte er verwirrt: «Wieso das?»
49. vaṇikputreṇa kathitam sarvaṃ vṛttāntam ākarṇya sabhāyāṃ saṃnihitā ahasan |
Als sie die vom Kaufmannssohn erzählte Geschichte ganz gehört hatten, lachten die im Rat Anwesenden.
50. dhanikas tu lajjito 'bhavat |
Der Reiche aber schämte sich.
51. tato 'mātyasyādeśād dhanikas tāṃ tulāṃ vaṇikputrāya pratyayacchat |
Da gab der Reiche auf Befehl des Ministers dem Kaufmannssohn die Waage zurück.
52. vaṇikputraś ca dhanikasya putraṃ tasmai pratyayacchat |
Und der Kaufmannssohn gab dem Reichen seinen Sohn zurück.
53. evaṃ tau prasannāvabhavatām |
So waren beide zufrieden.

23.2.3 Hilfe

12. etasmimloke = etasmin loke (ein selten anzutreffender Anunāsika, siehe Lehmanns Grammatik, S. 14 und Regel 23, S. 60)